

Nr 518

Av herr **Niklasson**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändrad lydelse av 2, 3 och 4 §§ lagen den 27 juni 1902 (nr 71), innefattande vissa bestämmelser om elektriska anläggningar.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 161 har framlagts förslag till ny lag om elektriska anläggningar med syfte att åstadkomma en rationellare distribution av elektrisk energi.

En av orsakerna till att eldistributionen ej överallt kunnat planläggas på bästa sätt synes vara att denna distribution uppdelats på flera händer inom samma område. Ofta har ett industriföretag, som inköper elkraft för driften av sina anläggningar, också fått rätt till distribution av elström inom ett visst bebyggelseområde. På detta sätt har en del tätortsområden blivit elektrifierade. Sedan har en elektrisk distributionsförening fått taga hand om kringliggande glesbygd. Denna förening har så fått bygga ut en anläggning med långa ledningar för varje ansluten enhet och ringa anslutning till varje transformatorstation. Resultatet har blivit dålig ekonomi för föreningen, klen dimensionerade ledningar och stora tomgångsförluster.

Vidare levererar ofta råkraftleverantören elektrisk energi direkt till större förbrukare inom föreningens distributionsområde, vilket för med sig onödiga ledningar och förtar möjligheten till lönande samkörning.

Kronoegendomar utgör ofta ett besvärligt hinder vid elnätens utbyggande. Ofta får arrendatorn svara för anslutning till elförening, och i sådant fall har markägaren, domänverket, ej någon skyldighet att upplåta mark för erforderliga ledningar. På grund av de rigorösa bestämmelserna för framdragning av ledningar över kronomark är det både tidsödande att få rätt till och kostnadskrävande att bygga ledningar över sådan mark, i all synnerhet skogsmark. Detta föranleder ofta föreningar att söka undvika sådan mark även om planen därigenom blir mindre rationellt utformad.

Vad här sagts gäller i stor utsträckning även ecklesiastisk jord.

Med anledning av motion nr 20 i första kammaren vid 1954 års riksdag beslöt riksdagen i enlighet med förslag av jordbruksutskottet i dess utlåtande nr 18 i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning av dessa frågor.

Någon sådan utredning synes icke ännu ha kommit till stånd. Elkraftutredningen av år 1943 har i sitt huvudbetänkande (SOU 1954:12) på sidan 261 refererat nämnda motion men ansett att frågan icke ligger inom ramen för dess uppdrag.

Frågan om berörda parter rättigheter och skyldigheter vid korsning mellan

starkströms- och svagströmsledningarna har ännu ej blivit löst, trots att den varit föremål för behandling sedan 1945.

Dessa utredningar synes böra påskyndas.

Det vill synas som om föreliggande problem ej i tillbörlig grad har beaktats i föreliggande proposition.

Möjligt är måhända att dessa problem kan lösas inom ramen för den föreslagna lagstiftningen, men det torde då vara nödvändigt att vederbörande utskott i sin motivering gör sådana uttalanden att de organ som har att omsätta den föreslagna lagstiftningen i praktiska åtgärder utnyttjar dess möjligheter till undanröjande av de påtalade missförhållandena. Särskilt torde böra bemärkas att en så långt möjligt rättvis fördelning av tätort och glesbygd på de olika detaljdistributörerna är en fråga av större vikt än storleken av distributionsområdena.

Därför hemställs,

att riksdagen vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 161 måtte beakta vad här ovan anförts.

Stockholm den 24 april 1957

Otto Niklasson